

UWAGI W RAMACH UZGODNIENIA Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy - Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości w gminach (UD48)
Autor	Ministerstwo Infrastruktury
Projekt z dnia	15 stycznia 2026 r. (przekazany w ramach KWRiST 23 stycznia 2026)

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Organizacja samorządowa	Związek Powiatów Polskich
Osoba do kontaktu	Adrian Pokrywczyński
e-mail	biuro@zpp.pl
tel.	+48 18 477 86 00

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich podtrzymuje znaczną część uwag z poprzedniej wersji projektu UD48. Jesteśmy za przywróceniem autonomii gmin (w tym miast na prawach powiatu) w zakresie samodecydowania o wysokości taryf za wodę. Przedłożony projekt uznajemy za krok w dobrym kierunku, ale nadal jako mogący zostać dopracowany.	1. Obecność regulatora może być w naszej opinii jedynie doradcza (w postaci opiniowania cen), a nie decyzyjna (uzgodnieniowa), nawet w ograniczonym zakresie (od pewnego pułapu podwyżek). Uzgadnianie taryf przez zewnętrznego regulatora wydaje się słuszną opcją jedynie w bardzo skrajnych warunkach i okolicznościach. 2. Ponadto, samodzielność powinna przejawiać się także w przypadku tzw. taryf progresywnych. Ustawa powinna dać do tego podstawę, ale nie musi narzucać konkretnych rozwiązań. Nie powinno to wiązać się również z nadmierną biurokracją.		
2.	Uwaga ogólna - legislacyjna	Art. 1 pkt 1 odnosi się do jednostek redakcyjnych w słowniczku	Projektodawcy powinni sprawdzić cały Projekt pod kątem tego czy jednostki redakcyjne są		

		ustawowym, które nie istnieją (pkt 1c, 2a, 3c). Jest to niedopasowanie do obecnego brzmienia ustawy.	dopasowane do obecnego brzmienia i numeracji ustawy o zborowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (ZbiorWodaŚciekU). Zapewne ta wychwycona przez nas pomyłka wynika z równoległego dostosowania Projektu do nowelizacji z ustawy z dnia 26 września 2025 r., która jednak nie weszła w życie wskutek weta Prezydenta RP. W dalszej części uwag odnosimy się więc do jednostek redakcyjnych sformułowanych w przekazanym Projekcie UD48, zastrzegając, że prawidłowość ich wkomponowania w ZbiorWodaŚciekU należy do Projektodawców.		
3.	Art. 1 w zakresie zmian w art. 2 ustawy o zborowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (ZbiorWodaŚciekU)	Podtrzymujemy wątpliwość co do potrzeby definicji obszaru osłonowego i poziomów. Jeśli gmina zdecydowałaby się na wprowadzenie taryfy progresywnej wystarczy to określać według ilości dostarczonej wody (którą to powinna określać już sama gmina).	Niepotrzebna komplikacja ustawy.		
4.	Art. 1 w zakresie art. 2 pkt 2b ZbiorWodaŚciekU	Ustawa nie powinna regulować różnicy w stawkach opłat. Powinno to pozostać domeną danego samorządu. Nie jest wytłumaczone czemu to ma być akurat 30%.	Uwaga jak do poprzedniej wersji projektu. ZPP nie jest z założenia przeciwne idei funkcjonowania taryf progresywnych. Warunkiem jest jednak, by to sam samorząd decydował o stawkach w kolejnych „poziomach”. W uzasadnieniu ani OSR nie wskazano, dlaczego jako minimum wyznaczono 30%. W potencjalnym wyznaczeniu poziomu bazowego jako bardzo dużej ilości wody, można przecież wyobrazić sobie konstrukcję taryfy, gdy następny poziom miałby stawkę niewiele wyższą, za to taką, która i tak nie obejmowałaby wielu odbiorców.		

			Warunek minimum 30% jest zbędny.		
5.	Art. 1 pkt 2 - w zakresie dodawanego art. 20 ust. 7 i 8 ZbiorWodaŚciekU	Po raz kolejny sprzeciwiamy się, by na poziomie ustawowym regulować na co przedsiębiorstwa mają przeznaczać zyski, w dodatku w sposób, który będzie budzić wątpliwości i spory interpretacyjne.	Regulacja wkracza w gospodarkę finansową podmiotów, które często mogą występować w formie spółek prawa handlowego. Oczywiście, zdajemy sobie sprawę, że pełnią one specyficzną rolę i często są zależne od władz politycznych danej gminy, ale ich polityka finansowa w tym względzie nie powinna być zbyt usztywniana przez regulacje ustawowe. Z założenia nie jest bowiem czymś złym, że w dobrze zarządzanym przedsiębiorstwie powstają nadwyżki, które można np. traktować jako zabezpieczenie na przyszłość albo przeznaczać na dodatkowe świadczenia pracowników itp. Nie zakłada to w żaden sposób sytuacji, że będzie to „wyciąganie nadwyżek” od mieszkańców. Taka kontrowersyjna argumentacja była stosowana przez projektodawców przy poprzedniej wersji projektu. Jeszcze bardziej wątpliwe jest sformułowanie z ust. 8 – niepodzielony zysk nie może zostać przeznaczony na finansowanie działalności przedsiębiorstwa wod.-kan. wykraczającej poza zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Ponownie zwracamy uwagę, że trudno jednak postawić granicę, gdzie taka działalność zapewnia zaopatrzenie w wodę, a które przejawy działalności przedsiębiorstwa takimi nie są. Zarówno odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, jak i ujmowanie, uzdatnianie i dostarczanie wody są tylko efektem końcowym funkcjonowania przedsiębiorstwa, w tym czynności i procedur niekojarzących się intuicyjnie z „dostarczaniem” wody oraz – na bazowym poziomie – utrzymania odpowiednio wykwalifikowanego i opłacanego personelu.		

6.	Art. 1 pkt 3 – w zakresie dodawanego art. 20a ust. 2 pkt 3 ZbiorWodaŚciekU	Czym są inne warunki stosowania cen i stawek opłat wynikające z uwarunkowań lokalnych?	Jest to rzecz, której nie ma w rozporządzeniu taryfowym skąd przenoszone są przepisy, a nie jest to wytłumaczone w uzasadnieniu.		
7.	Art. 1 pkt 3 w zakresie dodawanego art. 20a ust. 4 ZbiorWodaŚciekU	Prognoza cen powinna być stosowana wyłącznie, gdy jej wartość wzrośnie powyżej wartości wymaganej do zatwierdzenia przez regulatora.	Przyjmując uzasadnienie do tego ustępu, sugerujemy rozważenie przygotowywania prognoz wyłącznie, gdy z kalkulacji wyjdą znaczące wzrosty cen i stawek opłat.		
8.	Art. 1 pkt 3 - w zakresie dodawanego art. 20b ust. 2 ZbiorWodaŚciekU	1) W jakim trybie rada ma występować za pośrednictwem burmistrza do przedsiębiorstwa wod.-kan.? 2) Czy ma być to wniosek w ogóle wszczynający procedurę z art. 20b? 3) Kolejna wątpliwość, która nie została wyjaśniona przy dyskusji o poprzedniej wersji, to czy rada miałaby występować do przedsiębiorstwa wod.-kan. wskazując konkretne nieruchomości?	Ad. 1) Niedookreślona procedura, niespotykana w systemie prawnym. Z wyjaśnień do poprzedniej wersji wynika, że ma nie podejmować dodatkowej uchwały w tym zakresie, ale nie zostało dookreślone jak to ma się wydarzyć. Ad. 2) Z wyjaśnień do uwag do poprzedniej wersji projektu tak wynika, ale nie z przepisu. Ad. 3) Projekt używa sformułowania „poszczególnych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi”, co sugeruje wskazanie dokładnych adresów/działek.		
9.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20b ust. 6 pkt 3 ZbiorWodaŚciekU	Czy takie wskazywanie różnicy za pomocą procentów jest konieczne? Przecież taryfa ma określać ceny i stawki opłat dla poziomów bazowego i nadbazowych.	Zbędne dane – uchwała powinna wskazywać po prostu ceny i stawki opłat (zgodnie zresztą z definicją poziomu bazowego i nadbazowego).		
10.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 20b ust. 8, art. 20c, art. 20d ZbiorWodaŚciekU	Procedura określania liczby osób zamieszkałych w lokalach została przepisana z poprzedniej wersji projektu i nadal wydaje się nadmiarowa.	Cały system taryf progresywnych jest przez projektowane przepisy niejasny. Czy taryfa progresywna będzie w końcu zależeć od zużycia wody czy od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość? Tego typu kwestie powinny być przecież ustalane w sposób generalny i abstrakcyjny.		

		Projektowane przepisy brzmiały w ten sposób, że rada gminy ma zbierać dane dotyczące poszczególnych budynków, a nawet lokali. Narzuca dodatkowe obowiązki dla mieszkańców, realizowane już w inny sposób. W dodatku projektowany art. 20c ust. 5 daje furtkę do nadużyć. Wystarczy, że nie zgłosi się realnej liczby osób zamieszkujących nieruchomość i jest się liczoną jako „jedna osoba”.	Przepisy te należy z projektu usunąć albo gruntownie przemodelować. Uchwały rady gminy stanowiące akty prawa miejscowego powinny być abstrakcyjne i generalne. W zasadzie nie jest pewne po co rada gminy ma zbierać dane o liczbie mieszkańców w danych nieruchomościach, skoro tworząc taryfę progresywną, mogłaby ustalić po prostu poziom zużycia wody i dodać przesłankę liczby osób (średniego zużycia). Nie potrzeba do tego dodatkowych danych. Przetwarzanie danych przez „radę gminy” też wydaje się nadmiernym obowiązkiem. Ponawiamy uwagę, że nie widzimy potrzeby zbierania wskazywanych danych do opracowywania projektów taryf. Taryfy można określić w sposób abstrakcyjny.		
11.	Art. 1 w zakresie dodawanego art., art. 20c ust. 9 oraz art. 2 ZbiorWodaŚciekU	Nie wydaje się jasne jak w systemie taryf progresywnych będą się mieć przepisy dotyczące deklaracji śmieciowych do deklaracji wodnych.	Z treści projektu UD48 i zestawienia wskazanych przepisów wynika jakoby deklaracje „wodne” zastępowały deklaracje „śmieciowe” z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w przypadku wprowadzenia taryf progresywnych. Jednak obowiązek z art. 6m ustawy czystościowej nadal obowiązuje. Prosimy o wyjaśnienia, gdyż uzasadnienie jest nader skąpe.		
12.	Art. 1 w zakresie dodawanego art. 24ba-24bc; art. 24cb ZbiorWodaŚciekU	Zatwierdzanie cen przez zewnętrznego regulatora to ograniczenie autonomii samorządu, która – jak pokazała praktyka – może mieć wymiar nie tylko gospodarczo-społeczny, ale przede wszystkim polityczny.	Co prawda obecny projekt doprecyzował zasady według których ma się odbywać uzgodnienie taryf z organem regulacyjnym, ale nadal budzi ono nasze wątpliwości. 1) Procedura jest skomplikowana – kto w zasadzie uzgadnia - wójt czy rada?		

			Komplikuje fakt, że to przedsiębiorstwo wod.-kan. jest stroną postępowania. 2) Wysokość wskaźnika należy znacząco podnieść – regulator powinien uzgadniać taryfy wyłącznie przy bardzo znaczącej podwyżce. Wskaźnik 15% to w naszej ocenie za mało. 3) Te same przesłanki prawidłowości taryf ma badać wójt (por. art. 24ba ust. 6 i art. 24ca). Co, jeśli ma odmienną opinię niż regulator? Ma przecież obowiązek „brać pod uwagę” uzgodnienie.		
13.	Art. 1 pkt 14 – w zakresie art. 24j ZbiorWodaŚciekU	Skreślić „potrzeby wprowadzenia taryfy progresywnej”.	Taką potrzebę ma stwierdzać rada, a nie przedsiębiorstwo wod.-kan.		
14.	Art. 4	Dla spójności systemu, także taryfy tymczasowe powinny obowiązywać w ustalonym już okresie. Ewentualnie wydłużyć do 90 dni okres „karencji” na złożenie nowej taryfy.			
15.	Art. 5	1) W ust. 1 prawdopodobnie odwołanie miało być do art. 4 ust. 5. 2) Zostawić wójtowi fakultatywność wymierzenia kary, a nie obligatoryjność.	1) Uwaga legislacyjna. 2) Zapewnić samodzielność decyzji wójta w tym zakresie. Zwłaszcza, że znaczna część przedsiębiorstw wod.-kan. i tak podlega gminom.		